

RIP-RAP-RUP

Folketinget er mest for hvide danske mænd

Af [Gitte Redder](#) | [@GitteRedder](#)

Research: Steen Fodstad Nilsson

Tirsdag den 4. oktober 2016, 05:00

Del:

Kun to folketingsmedlemmer har anden etnisk baggrund end dansk. Sammenlignet med vores nabolande er Folketinget skævt sammensat både på køn og etnicitet. Ny kortlægning viser samtidig, at ud af partiernes 416 hovedbestyrelsesmedlemmer er kun to nydanskere. Rystende, siger valgforskere.

Kun to medlemmer af Folketinget har anden etnisk baggrund end dansk. I Riksdagen i Sverige, Stortinget i Norge og Forbundsdagen i Tyskland har langt flere parlamentarikere udenlandsk baggrund.

Foto: Liselotte Sabroe, Scanpix.

Når statsminister Lars Løkke Rasmussen (V) tirsdag går på talerstolen og kigger ud over folketingssalen, er det næsten som at se sig selv i spejlet. Mænd med nystrøgede skjorter, slips og jakkesæt. For statsministeren kigger på 112 mænd og kun 66 kvinder.

Lars Løkke skal også kigge ekstra godt efter blandt de 179 folketingsmedlemmer for at få øje på de eneste to medlemmer med anden etnisk baggrund end dansk.

Kun Naser Khader fra Konservative og Yildiz Akdogan fra Socialdemokraterne sidder i Folketinget i dag, og det svarer til bare 1,1 procent.

De to socialdemokrater Mattias Tesfaye og Lars Aslan Rasmussen lytter også med på statsministerens åbningstale i Folketinget, men de tæller ikke med i den officielle statistik over personer med anden etnisk baggrund end dansk. Begge har en dansk fødselsattest, hvor der står dansk mor og udenlandsk far.

Kloner af sig selv i Venstre-bagland

Når Lars Løkke Rasmussen holder møder i Venstres hovedbestyrelse, ser han også mange kloner af sig selv. Her er mere end 100 mænd, og ikke en gang hver fjerde hovedbestyrelsesmedlem er kvinde.

Samtidig har ikke en eneste med indvandrerbaggrund plads i den magtfulde hovedbestyrelse, der blandt andet består af lokale og regionale partiforeningsformænd.

I det hele taget er det hvide danske mænd, der styrer de danske partier, viser en kortlægning gennemført af Ugebrevet A4.

De ni danske partier med plads i Folketinget har tilsammen 416 hovedbestyrelsesmedlemmer. Kun hvert tredje medlem af bestyrelserne er en kvinde.

Samtidig er partisekretærene for otte ud af ni partier mænd. Kun Enhedslisten kan bryste sig af en kvindelig leder af både partiets organisation og partisekretariat.

Ud af de 416 medlemmer i de ni partiers hovedbestyrelser er kun to med anden etnisk

Et stort demokratisk problem

Valgforsker på Syddansk Universitet, professor Robert Clemmensen, kalder det opsigtsvækkende, at sammensætningen i det danske Folketing og de etablerede partiers hovedbestyrelser er så skæv både målt på antallet af nydanskere og køn.

»Vi kan alle sammen se, at der er et stort demokratisk problem og enes om, at der skal gøres noget, men der er bare ikke nogen lette løsninger. Der er et eller andet er galt i måden, som man rekrutterer kandidater på, og det kalder på diskussioner i partierne om, hvordan man kan håndtere det anderledes,« siger han.

“ Det er et helt rystende tal, når man hører, at kun to ud af 416 hovedbestyrelsesmedlemmer i danske partier har anden etnisk baggrund end dansk.

Drude Dahlerup, valgforsker og professor på Stockholms Universitet.

Også valgforsker på Stockholms Universitet og ekspert i mangfoldighed, professor Drude Dahlerup, kalder det dybt problematisk for det danske demokrati, at danske statsborgere med indvandrerbaggrund er stort set fraværende i dansk politik.

»Det er et helt rystende tal, når man hører, at kun to ud af 416 hovedbestyrelsesmedlemmer i danske partier har anden etnisk baggrund end dansk. Jeg synes, at det er bekymrende nok, at andelen af kvinder i de bestemmende politiske organer er så relativt lille, men jeg synes virkelig, at det er katastrofalt, at der er så få med indvandrerbaggrund,« siger Drude Dahlerup.

Problem for integrationen

Det socialdemokratiske folketingsmedlem Yildiz Akdogan har siddet i Folketinget fra 2007 til 2011 og blev igen medlem af Folketinget i oktober 2014. Ved sidste års folketingsvalg kom hun igen ind med 4.284 personlige stemmer.

Men ved samme valg mistede blandt andre Özlem Cekiz fra SF, Manu Sareen fra Radikale og Fatma Øktem fra Venstre deres mandater.

“ Vi risikerer, at den dårlige integration og den skingre udlændingedeбат forstærkes af den ekstremt skæve sammensætning i Folketinget og hovedbestyrelserne.

Yildiz Akdogan, Medlem af Folketinget for Socialdemokraterne.

Og det beklager Yildiz Akdogan, der gerne så, at andelen af folketingsmedlemmer med anden etnisk baggrund end dansk flugtede mere med andelen af indvandrere i befolkningen generelt. I dag er cirka 12 procent af den danske befolkning indvandrere eller efterkommere, og syv procent har ikke vestlig baggrund.

»Jeg synes, at vi har et kæmpestort demokratisk problem i Danmark, når vi kun sidder to folketingsmedlemmer og to hovedbestyrelsesmedlemmer med en anden baggrund end dansk. Det er også et problem for integrationen og for den retorik, der bliver brugt i debatten om udlændingepolitikken,« siger Yildiz Akdogan.

Dårlig integration forstærkes

Som eksempel nævner hun debatten om elevrådsformanden fra Langkær Gymnasium, Jens Phillip Yazdani. Selvom han er født i Danmark og har en dansk mor og iransk far bliver der sat spørgsmålstegn af Dansk Folkeparti ved, om den unge mand overhovedet er dansk.

»Når vi overhovedet kan have sådan en debat herhjemme er det langt ude, men det handler også om, at der er så få med anden etnisk baggrund i dansk politik. Vi risikerer, at den dårlige integration og den skingre udlændingedeбат forstærkes af den ekstremt skæve

sammensætning i Folketinget og hovedbestyrelserne,« mener hun.

Det konservative folketingsmedlem Naser Khader mener også, at det vil være godt, hvis der var flere med anden etnisk baggrund end dansk i både Folketinget og partiernes hovedbestyrelser. Men han mener, at det er overdrevet at kalde det et demokratisk problem.

»Min erfaring fra både min tid i Radikale, Ny Alliance og nu Konservative er, at der ikke er nogen, der spænder ben for nydanskere og hindrer, at de er aktive i politik. Faktisk oplever jeg alle steder en vilje til at tage indvandrere ind i partierne, og jeg oplever ikke nogen diskrimination, « siger Naser Khader.

Skal være klar til rugbrødsarbejde

Han forklarer de få indvandrere i hovedbestyrelserne og Folketinget med, at mange med anden etnisk baggrund end dansk ikke kender de uskrevne spilleregler i danske partier. De ikke kan begå sig, fordi de ifølge Nasser Khader er utålmodige for at blive folketingskandidater kort tid efter indmeldelse i et parti. Og så forstår de heller ikke, at netværk og alliancer er vigtige.

»De skal jo være klar over, at man skal lave en masse rugbrødsarbejde i et parti, før man bliver stillet op til Folketinget. De vil gerne springe nogle led over, fordi de er så utålmodige, og der kunne introduktionskurser for indvandrere måske være en god ide,« siger han.

Danmark halter bagefter

I vores nabolandes parlamenter er der ikke så langt mellem de fremmedklingende navne som herhjemme.

I Riksdagen i Sverige har 8,3 procent af medlemmerne anden etnisk baggrund end svensk. I Forbundsdagen i Tyskland sidder 37 politikere med tyrkiske, pakistanske eller andre udenlandske rødder, og det svarer til 5,9 procent af medlemmerne.

Og i Norge har fire medlemmer eller 2,4 procent af Stortinget en anden etnisk baggrund end norsk. Det gælder blandt andet Arbejderpartiets næstformand.

Samtidig er andelen af kvinder i vores nordiske nabolandes parlamenter væsentlig større end herhjemme. Her topper Sverige med 43,6 procent kvinder i Riksdagen. Kun i den tyske Bundestag halter man lidt bagefter Danmark med kun 36,8 procent kvindelige medlemmer mod Danmarks 37,4 procent.

Sverige lykkes

Sammenligningen med vores nabolande bør virkelig give partitoppen i samtlige danske partier noget at tænke over, mener valgforsker Robert Klemmensen.

»Jeg ved godt, at mange politikere på højrefløj vil sige, at integrationen er gået helt ad hekkenfeldt til i Sverige. Men man må bare i al stilfærdighed konstatere, at når det kommer til politisk lighed, lykkes de åbenbart med noget i Sverige, som vi mislykkes med herhjemme,« konstaterer professoren.

Tallene ser ikke for godt ud og taler deres tydelige sprog om, at selv store partier som Socialdemokraterne og Venstre ikke prioriterer at arbejde med at mobilisere nydanskere, vurderer han.

»De danske partier er tilsyneladende ikke i stand til, eller også vil de bare ikke tiltrække politisk talent med en anden etnisk baggrund end dansk. Og så er der også muligheden af, at de etniske medborgere ikke føler sig velkomne i partierne og derfor ikke har lyst til at deltage i dansk politik,« siger han.

Udlændingedebat skræmmer folk

Også Robert Klemmensen henviser til elevrådsformand Jens Phillip Yazdani.

»Jeg er ret overbevist om, at for den almindelige indvandrer er vores udlændingedeбат ikke specielt befordrende for at kaste sig ud i en politisk karriere og bruge aftener væk fra familien og ens fritidsaktiviteter. Møn ikke den kære elevrådsformand med dansk mor og iransk far er blevet vaccineret imod at deltage i politik? 19 år gammel og så al den virak. Det skræmmer med garanti mange væk fra politik,« siger han.

“ Der er en såkaldt Rip-Rap-Rup-effekt, hvor man vælger nogen til hovedbestyrelser og folketingskandidater, der ligner en selv.

Robert Klemmensen, professor og valgforsker på Syddansk Universitet.

Robert Klemmensen pointerer, at en af forklaringerne på, at der er få personer med indvandrerbaggrund i Folketinget, handler om uddannelse. Jo kortere uddannelser, jo mindre er sandsynligheden for at du er politisk aktiv, og da indvandrere ofte har færre år på skolebænken end danskere, har det en betydning.

»Men uddannelsesniveaueet forklarer ikke hele forskellen. Jeg er ret overbevist om, at det handler om, at det typisk er danske mænd, der skal vælge kandidaterne. Der er en såkaldt Rip-Rap-Rup-effekt, hvor man vælger nogen til hovedbestyrelser og folketingskandidater, der ligner en selv,« fastslår han.

Derfor bør partierne gøre noget ved deres tone og indgroede partikultur, hvis de overhovedet har ambitionen om at få flere personer med indvandrerbaggrund til at være med i dansk politik, pointerer professoren fra Odense Universitet.

Old Boys network

Også Drude Dahlerup mener, at der skal gøres op med det *old boys network*, der hersker i sær i de borgerlige partier og hos Socialdemokraterne.

»Det er faktisk chokerende at se, hvordan både Venstres og Konservatives hovedbestyrelser ser ud. Det er old boys network, hvor de først og fremmest rekrutterer nogle, der ligner dem selv,« siger hun.

Valgforsker Drude Dahlerup fremhæver, at personer med indvandrerbaggrund er underrepræsenterede i forhold til deres andel af befolkningen i alle de nordiske lande samt Tyskland.

»Men det er værre i Danmark end i de andre lande, og det handler meget om, hvad partierne gør og ikke gør, og hvor åbne de er overfor indvandrere. De danske partier er åbenbart ikke tilstrækkeligt inkluderende, og her kunne de lade sig inspirere af både Sverige og Norge,« siger hun.

Drude Dahlerup henviser blandt andet til, at man i det norske arbejderparti har etableret indslusningsgrupper for indvandrere. I grupperne får de kendskab til partikultur og mulighed for at komme komfortabelt ind i partiforeninger og blive politisk aktive. Og i Sverige har de fleste partier målsætninger og strategier for, hvordan man får indvandrere til at stille op ved politiske valg på alle niveauer.

»De danske partier skal jo vitterlig sadle om i forhold til den her udfordring. Det duer ikke bare at sige, at alle er velkomne og folk med indvandrerbaggrund kan bare dukke op. Det holder ikke. Der skal bruges ressourcer og være mål og handleplaner. Og for mig at se kan man passende begynde med at rekruttere til hovedbestyrelserne i partierne,« siger hun.

Drude Dahlerup advarer om, at det er farligt for sammenhængskraften i et samfund, hvis store grupper af borgere føler sig udenfor.

»Det kan slet ikke undervurderes hvor vigtigt det er at få flere personer med anden etnisk baggrund end dansk involveret i politik og valgt ind på politiske poster. Det har stor betydning for sammenhængskraften i et samfund og for legitimiteten for et politisk system. Det er med

til at forhindre parallelsamfund,« siger hun.

Valgforskeren fremhæver blandt andet, at valgdeltagelsen blandt indvandrere stiger, når der er kandidater med anden etnisk baggrund på stemmesedlen. I Aarhus stemmer flere tyrkiske indvandrere til valgene, når der er tyrkiske kandidater til både byråd og folketingsvalg, viser undersøgelser.

Mulighedernes land

»Hvis partiernes mener det alvorligt med integration, må man opstille flere indvandrere og sikre sig, at der bliver plads til dem i partiet. Man skal ikke sætte sig på den flade og gøre ingenting,« siger hun.

Naser Khader fra Konservative afviser, at der er andre barrierer i Danmark end i de andre lande.

»Jeg vil gerne advare mod kvoter både i forhold til kvinder og indvandrere. Og jeg kan ikke se, hvilken barriere der står i vejen for en person med anden etnisk baggrund end dansk for at gå ind i politik. Danmark er mulighedernes land, og som udlænding kan du blive alt i Danmark undtagen konge,« fastslår han.

“ Danmark er mulighedernes land, og som udlænding kan du blive alt i Danmark undtagen konge.

Naser Khader, medlem af Folketinget for Konservative.

Men et godt sted at begynde er hos Radikale, Enhedslisten og Alternativet, bedyrer Naser Khader. Han ryster på hovedet over, at de tre partier hele tiden taler om indvandring og fejlslagen integration, og samtidig har ingen af dem personer med udenlandske rødder i hverken hovedbestyrelse eller Folketinget.

»Radikale, Alternativet og Enhedslisten skylder en forklaring på, hvorfor de ikke har flere med indvandrerbaggrund. De kunne jo selv gøre en aktiv indsats for at rekruttere flere politikere med anden baggrund end dansk,« siger han.

